

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. : 100173

076(G)

(March, 2019)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 46 પ્રશ્નો છે.
- 2) બધાજ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
- 3) પ્રશ્નોની સૂચના પ્રમાણે જવાબો લખવા.
- 4) પ્રશ્નોની સામે લખેલ અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 5) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવાનો છે.

વિભાગ - A

- નીચે આપેલા 1 થી 10 હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ (A, B, C, D) પસંદ કરીને લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે. [10]

- 1) છાપકામ પુરુ થયા બાદ કાપડ ને કેટલા તાપમાને સુકવવામાં આવે છે ?
(A) 20° (B) 40°
(C) 60° (D) 80°
- 2) ઈ.સ. પૂર્વે કઈ સાલમાં ગળીનો રંગ તરીકે ઉપયોગ થતો હતો ?
(A) 25 (B) 35
(C) 45 (D) 55
- 3) અમેરિકન કપાસની ગાંસડીનું વજન કેટલા કિલોગ્રામ હોય છે ?
(A) 180 (B) 225
(C) 325 (D) 280

- 4) રેયોન રેસાની શોધ કયા વૈજ્ઞાનિકે કરી હતી ?
 (A) બેવન (B) માર્ક્સ
 (C) હેનરી (D) પી.સી. રોય
- 5) રૅટિયા ની ત્રાકની લંબાઈ કેટલી હોય છે ?
 (A) 20 સેં.મી. (B) 40 સેં.મી.
 (C) 60 સેં.મી. (D) 80 સેં.મી.
- 6) ડબલ લિફ્ટ ડોબી સાળની શોધ કઈ સાલમાં થઈ હતી ?
 (A) 1667 (B) 1867
 (C) 1967 (D) 1976
- 7) મહાત્મા ગાંધીજી પોતાના પાંચમા પુત્ર તરીકે કોને ઓળખાવતા હતા ?
 (A) હરીદાસ (B) ગોપાલદાસ
 (C) મણીલાલ (D) જમનાદાસ
- 8) ચીનમાં બારીક પ્રકાર ના છાપકામ પધ્ધતિ નો ઉપયોગ કઈ સાલમાં થયા હોવાનું મનાય છે ?
 (A) 700 (B) 800
 (C) 900 (D) 1000
- 9) ગાંધીજી એ સાધન અને સાધ્ય નો સંબંધ કોની સાથે સરખાવ્યો છે ?
 (A) પિતા-પુત્ર (B) માતા-પુત્રી
 (C) વનસ્પતિ-છોડ (D) બી અને ઝાડ
- 10) ભારતના સુતરાઉ કાપડની સુંદર છાપ જોઈને કોણ પ્રભાવિત થયું હતું ?
 (A) પુટીન (B) એલકઝાન્ડર
 (C) રેગન (D) નવાઝ શરીફ

વિભાગ - B

- નીચેના 11 થી 18 પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. જેના ઉત્તર એક વાક્યમાં આપો.
દરેકનો 1 ગુણ છે.

[8]

- 11) મુખ્યચક્ર અને ગતિચક્ર ને જોડતી કડીનું નામ જણાવો.
- 12) અમેરિકાની કઈ કંપની એ નાયલોનના રેસા બનાવવાની શરૂઆત કરી હતી ?
- 13) અમદાવાદમાં સૌ પ્રથમ મીલ કોણે સ્થાપી હતી ?
- 14) સ્વદેશીનો સિધ્ધાંત કોની સાથે સુસંગત છે ?
- 15) ઢાકા ની મલમલોમાં કઈ કઈ મલમલો પ્રખ્યાત હતી ?
- 16) આખા વિશ્વમાં ગાલીચા કયા દેશના પ્રખ્યાત છે ?
- 17) કયો કપાસ આરબોરિયમ જાતિના કપાસની જાત છે ?
- 18) તકલી દ્વારા કેટલા આંકનું સુતર કાંતી શકાય છે ?

વિભાગ - C

- નીચેના 19 થી 28 પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. ટૂંકમાં જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ છે.

[20]

- 19) પાક સુધારણાની પધ્ધતિઓ કેટલી છે ? કઈ કઈ ?
- 20) કપાસમાં થતા મુખ્ય રોગો જણાવો.
- 21) હિમ પડે તો કપાસના પાકને શું નુકશાન થાય છે ?
- 22) અંબુર ચરખો ભારે ફરે છે કારણ આપી સમજાવો.
- 23) ક્ષાર્ટિક રાજ્યની કપાસની સુધારેલી જાતોના નામ લખો.
- 24) નાયલોન રેસાની ફક્ત આકૃતિ દોરો.

અથવા

ઊનનાં રેસાની ફકત આકૃતિ દોરો.

- 25) હાથ કાંતણમાં સમાનતા અને કસ શાના પર આધારિત છે ?
- 26) ઘર્ષણાત્મક સિધ્ધાંત ની ફકત આકૃતિ દોરો.
- 27) સુતરનો આંક શોધવાનું સૂત્ર લખો.

અથવા

રંગીન તારના ઉપયોગ થી કઈ કઈ ડિઝાઈન બને છે તે જણાવો.

- 28) સ્વચ્છ પૂણીના લક્ષણો જણાવો.

વિભાગ - D

- નીચેના 29 થી 38 પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. માગ્યા મુજબ જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ છે.

[30]

- 29) લોકવસ્ત્ર કંતાઈ અંગેની સમજ આપો.
- 30) વાગડ અને મઠિયા કપાસ વિશે તફાવત લખો.
- 31) પસંદગી યા વરણી પધ્ધતિ શું છે તે સમજાવો.
- 32) ઉદ્યોગ ભારતી ગાંડલ શા ના માટે જાણીતી છે ?

અથવા

સૌરાષ્ટ્ર રચનાત્મક સમિતિનો ખ્યાલ આપો.

- 33) યંત્રની મર્યાદા અંગેના ગાંધીજીના વિચારો જણાવો.
- 34) વેફ્ટ અને વોર્થ ગૂંથણ એટલે શું ? સમજાવો.
- 35) લોગલુડ નો રંગ તરીકે ઉપયોગ ટૂંક નોંધ લખો.
- 36) કુદરતી રંગો મેળવવાના ત્રણ સ્ત્રોતો જણાવો.

37) કુદરતી રંગો ના ઈતિહાસ વિશેની માહિતી ટૂંકમાં જણાવો.

38) જુદાજુદા રેસાઓ માટે વપરાતા રંગ સમૂહોની યાદી બનાવો.

વિભાગ - E

- નીચેના 39 થી 46 સુધીના પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે. જેના માગ્યા પ્રમાણે જવાબ લખો.
દરેક પ્રશ્નના 4 ગુણ છે.

[32]

39) પ્રાચીન ભારતના વસ્ત્ર ઉદ્યોગ વિશે વિસ્તારથી સમજાવો.

40) પાંચ તારના સાટીનની આકૃતિ દોરી સમજાવો.

41) માળ એટલે શું ? માળ બનાવવાની રીત લખો.

42) સારા રેંટિયાના લક્ષણો જણાવો.

અથવા

કોકડી ધ્રુજે છે. કારણ આપી સમજાવો.

43) ઉત્તમ ગુણવત્તાવાળુ સુતર કાંતવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.

44) ખાદી નર્દતાલિમ અને ગ્રામોદ્યોગ નું કાર્ય કરતી સંસ્થાઓ જણાવો.

45) દાખલા ગણો :

1) ડોલી અને નિરાલીની ફલીત ગતિ 875 છે તેમણે કાંતેલા સુતરના આંક 49 હોય તો તેમણે કેટલા તાર કાઢ્યા હશે ?

2) જયવીરના 16 આંકના સુતર નો વ્યાસ શોધો.

અથવા

1) વીણાની 10 આંકની અને નીરૂની 20 આંકની થરડાયેલી આંટીનો આંક શોધો.

2) ઉત્સવના 1200 તારનું વજન 60 ગ્રામ થતુ હોય તો તે સુતરનો આંક શોધો.

46) દાખલા ગણો :

- 1) 64 આંકના સુતરનો વ્યાસ શોધો.
- 2) ટૂવીંકલે 16 આંકનું 50 કિલોગ્રામ સુતર કાંત્યું હોય તો તેને કેટલી આંટી સુતર કાંત્યું હશે ?

અથવા

- 1) વસ્તાભાઈની 960 આંટીનું વજન 12 કિલોગ્રામ થતું હોય તો તે સુતર નો આંક શોધો.
- 2) કમળા બહેનના 49 આંકના સુતરનો વ્યાસ શોધો.

